

Uchwała Nr 117/2017
Rady Wydziału Humanistycznego
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach
z dnia 21 września 2017 r.

**w sprawie
zatwierdzenia sprawozdania Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia za
rok akademicki 2016/2017.**

Na podstawie § 4 ust. 4,6 Uchwały Senatu UJK nr 75/2016 uchwala się, co następuje:

§ 1

Rada Wydziału przyjmuje sprawozdanie z działalności WKJK za rok akademicki 2016/2017, które stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

DZIEKAN
Wydziału Humanistycznego
dr hab. Janusz Bzdek prof. UJK

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁOWEJ KOMISJI

DS. JAKOŚCI KSZTAŁCENIA (WKJK)

STARSZY SPECJALISTA

dr Ewa Błaszczewicz

INFORMACJE PODSTAWOWE	
Wydział:	WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY
Rok akademicki:	2016/2017

SKŁAD WYDZIAŁOWEJ KOMISJI DS. JAKOŚCI KSZTAŁCENIA			
DR HAB. ALICJA GAŁCZYŃSKA - PRZEWODNICZĄCA			
Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (WZJK)			
Koordynator: dr Hanna Mijas			
Lp.	Tytuł/stopień naukowy	Imię i nazwisko	Status członka
1.	DR	JOLANTA KĘPA-MĘTRAK	przedstawiciel n-li akademickich
2.	DR HAB. PROF. UJK	MAŁGORZATA KRZYSZTOFIK	przedstawiciel n-li akademickich
3.	DR HAB. PROF. UJK	MARIUSZ NOWAK	przedstawiciel n-li akademickich
4.		ALEKSANDRA ZEBRZOWSKA	przedstawiciel studentów
5.	MGR	MAŁGORZATA MIAZGA	przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych
6.			
7.			
8.			
Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (WZOJK)			
Koordynator: dr Szymon Kazusek			
Lp.	Tytuł/stopień naukowy	Imię i nazwisko	Status członka
1.	DR HAB.	MARTA BOLIŃSKA	przedstawiciel n-li akademickich
2.	DR	OSKAR GAWLIK	przedstawiciel n-li akademickich
3.	DR HAB. PROF. UJK	OLEG LESZCZAK	przedstawiciel n-li akademickich
4.	MGR	WOJCIECH CEDRO	przedstawiciel DOKTORANTÓW
5.	MGR	KAROLINA MIKLEWSKA	przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych

Opis działań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia

Spotkania WKJK:

W semestrze zimowym 2016/17 odbyło się 6 spotkań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia: 8.12.2016,

2.02.2017, 9.03.2017; 12.04, 18.05 i 8.06.

Spotkania poświęcono m.in.:

- zaopiniowaniu wniosków o wygaszenie specjalności *filologia polska z językiem angielskim* (IFP) oraz kierunków studiów *europeskie studia kulturowe* (IFP) i *informacja w przestrzeni publicznej* (IDI);
- zaopiniowaniu wniosków w sprawie uruchomienia studiów podyplomowych i/lub zatwierdzenia planu i programu kształcenia: IH – *historia; muzealnictwo i zarządzanie dobrami kultury; archiwistyka i zarządzanie dokumentacją; wiedza o społeczeństwie*; IFP – *humanistyka dzisiaj (film i nowe media, literatura, teatr, sztuka krytyczna)*; *logopedia ogólna*; IDI – *informacja naukowa i bibliotekoznawstwo*; IFO – ***wspomaganie rozwoju i uczenia się języków obcych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej (nowe studia)***;
- zaopiniowaniu wniosków w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia na kierunkach: *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* (I°), *filologia* (I° i II°), *filologia polska* (I° i II°), *historia* (I° i II°), *militarystyka historyczna* (I°), *organizacja turystyki historycznej* (I°);
- zaopiniowaniu wniosku IDI w sprawie utworzenia kierunku *zarządzanie informacją i bibliotekoznawstwo* oraz przyjęcia efektów kształcenia oraz planu i programu studiów;
- zaopiniowaniu wniosku Centrum Kultury i Języka Polskiego w sprawie uruchomienia kursów dokształcających *język polski jako obcy*;
- analizie ankiet samooceny osiągnięcia kierunkowych efektów Kształcenia;
- zaopiniowaniu zmian w planach i programach studiów (I° i II° *filologia*, I° i II° *filologia polska*, I° *lingwistyka stosowana*, I° *militarystyka historyczna*, I° *organizacja turystyki historycznej*)

Ocena i weryfikacja osiągania zakładanych efektów kształcenia:

Ankiety samooceny osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia, wypełniane przez studentów kończących studia w roku akademickim 2015/16, zostały poddane analizie przez poszczególne kierunkowe zespoły ds. programów kształcenia. Wnioski:

- *filologia polska* I° (19 ankiet): Oceny osiągniętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy oraz w zakresie umiejętności oscylują wokół „dobrze” i „bardzo dobrze”. W przypadku kompetencji społecznych – przeważają oceny bardzo dobre.
- *filologia polska* II° (14 ankiet): Przeważają oceny dobre i bardzo dobre. Pojawiły się pojedyncze oceny „słabo”. Najniżej oceniono jeden z efektów w zakresie umiejętności U14: *mam umiejętności językowe pozwalające na wypowiadanie się na temat literatury i języka zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego*.
- *historia* I° (6 ankiet): Efekty w zakresie wiedzy w przeważającej części ankiet oceniono na poziomie dobrym i bardzo dobrym, w trzech – jako słabe. W ocenie osiągniętych efektów kształcenia w zakresie umiejętności najczęściej zaznaczano oceny dobre i bardzo dobre, ale niemal w każdej znalazły się pojedyncze oceny określające poziom osiągnięcia efektów kształcenia jako słaby. W zakresie kompetencji społecznych wszystkie ankiety potwierdzają dobrą i bardzo dobrą ocenę osiągnięć.
- *historia* II° (14 ankiet): W tej grupie zdecydowanie przeważają oceny dobre i bardzo dobre.
- *organizacja turystyki historycznej* (10 ankiet): Przeważają oceny bardzo dobre i dobre. Najlepiej ocenione

zostały efekty w zakresie kompetencji społecznych.

- dziennikarstwo i komunikacja społeczna I° (44 ankiety): W zakresie wiedzy absolwenci najwyżej ocenili stopień realizacji efektu dotyczący znajomości podstawowych pojęć i zasad dotyczących ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (W07 - ocena bardzo dobra 64,3 %; ocena dobra 33,3 %). Najwięcej ocen słabych otrzymał stopień realizacji efektu dotyczącego wiedzy o historii oraz doktrynach związanych z ewolucją i znaczeniem mediów (W08). W zakresie umiejętności i kompetencji społecznych przeważają oceny „bardzo dobre” i „dobre”. Najwięcej ocen słabych wystąpiło przy ocenie stopnia realizacji efektu U07 dotyczącego umiejętności zastosowania poprawnej argumentacji podczas typowych sytuacji komunikacyjnych i efektu K05 dotyczącego świadomości odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego.

- dziennikarstwo i komunikacja społeczna II° (14 ankiety): We wszystkich trzech typach efektów przeważają oceny „bardzo dobre” i „dobre”. Najwięcej ocen słabych otrzymały stopnie realizacji efektów: W013 – określającego posiadanie pogłębionej wiedzy na temat prawnych i etycznych norm regulujących działalność mediów oraz W014 – określającego posiadanie pogłębionej wiedzy o procesach zmian w sferze mediów i komunikacji społecznej oraz o mechanizmach funkcjonowania organizacji międzynarodowych w aspekcie społecznym i politycznym; U010 – określającego umiejętność samodzielnego porozumiewania się ze specjalistami z zakresu nauk o mediach i komunikacji społecznej oraz pokrewnych w języku polskim i obcym; U013 – umiejętności językowe pozwalające na wypowiadanie się na temat nauki o mediach i komunikacji społecznej na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz U011 – umiejętność popularyzacji wiedzy z zakresu nauk o mediach i komunikacji społecznej; K06 – określający aktywny udział studentów w życiu kulturalnym społeczności lokalnej i pozalokalnej oraz K06 – zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi.

- filologia I°, II°: zdecydowana większość efektów kształcenia jest – zdaniem absolwentów – osiągnięta na poziomie określanym jako „dobrze” lub „bardzo dobrze”.

Wnioski WKJK:

- na wszystkich kierunkach osiągnięcie zdecydowanej większości efektów (zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności jak i kompetencji społecznych) otrzymało oceny bardzo dobre lub dobre;

- powtarzającą się ocenę „słabo” otrzymał efekt w zakresie umiejętności posługiwania się językiem obcym (w tym specjalistycznym, dostosowanym do specyfiki studiowanego kierunku).

Ankiety samooceny osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia, wypełniane przez studentów kończących studia w roku akademickim 2016/17, będą zbierane co najmniej do końca września br. (nie zakończyły się jeszcze wszystkie obrony na studiach I i II stopnia) i dopiero zostaną poddane analizie.

Wydaje się, że – podobnie, jak to było w ubiegłym roku akademickim – ankiety te nie są miarodajne, ponieważ nie jesteśmy w stanie stwierdzić, na ile podawane odpowiedzi odpowiadają rzeczywistości, czy absolwenci podeszli do nich rzetelnie.

Weryfikacji osiągnięcia założonych dla każdego przedmiotu efektów kształcenia dokonują systematycznie pracownicy prowadzący poszczególne zajęcia – służą temu prace kontrolne, semestralne i roczne, także inne – podane w kartach przedmiotów – formy sprawdzania (kolokwia, egzaminy itp.).

System weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia:

- efekty kierunkowe (zatwierdzone uchwałą Senatu UJK), kompatybilne z nimi efekty przedmiotowe przygotowane przez nauczycieli akademickich, weryfikowane przez członków kierunkowych zespołów ds. programów kształcenia;

od 1.10.2017 obowiązywać będą nowe, zmodyfikowane (zgodnie z Ustawą z dnia 22.12.2015 o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz Rozporządzeniem MNiSW z dnia 26.09.2016 w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-8) efekty kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Humanistycznym – uchwały Senatu UJK nr 42/2017, 61/2017 i 75/2017 ;

- sposoby potwierdzania efektów na każdym etapie kształcenia:

- system oceny prac zaliczeniowych, projektowych, egzaminacyjnych – zapisany jest w kartach przedmiotów i przedstawiany studentom na początku zajęć rozpoczynających dany przedmiot;
- sposób weryfikacji efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk – zapisany w instrukcji praktyk, koordynowany przez opiekunów praktyk na każdym kierunku;
- proces dyplomowania na Wydziale Humanistycznym – zgodny z „Regulaminem procesu dyplomowania na studiach I° i II°” – sprawdzanie końcowych efektów kształcenia dokonuje się poprzez ocenę (przez promotora i recenzenta) pracy dyplomowej oraz odpowiedzi studenta na egzaminie dyplomowym: pytania egzaminacyjne dotyczą zarówno tematyki podejmowanej w pracy, jak i zagadnień związanych z kierunkiem studiów; prace dyplomowe podlegają procedurze antyplagiatowej (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 36/2015);
- interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczą w pracach kierunkowych zespołów ds. programów kształcenia, biorą też udział – w razie potrzeby i możliwości – w posiedzeniach WKJK; przedstawiciele studentów i pracodawców opiniują również wszystkie nowe programy i plany kształcenia; współpraca z interesariuszami zewnętrznymi opiera się na podpisywanych przez dziekana (jako reprezentanta/przedstawiciela rektora UJK) umowach;
- mechanizmy mające na celu doskonalenie programu kształcenia i jego efektów: analiza programów kształcenia – dokonywana zarówno przez pracowników prowadzących poszczególne zajęcia, jak i przez kierunkowe zespoły ds. programów kształcenia; w wyniku tej analizy pojawiają się zmiany w planach i programach, modyfikacje zmierzające do podniesienia jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach;
- upowszechnianie i dostępność informacji dotycząca procesu kształcenia – na stronach internetowych instytutów znajdują się informacje dotyczące planu studiów, zakładanych efektów kształcenia, sylwetki absolwenta oraz wszelkie inne informacje potrzebne studentom (m.in. linki do Biura ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Akademickiego Biura Karier); informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia umieszczone są również na stronie Wydziału Humanistycznego (www.ujk.edu.pl/whum) oraz na tablicy ogłoszeń w budynku dziekanatu WH;
- zapobieganiu zjawiskom patologicznym, związanym z procesem kształcenia, służy przede wszystkim stosowanie procedury antyplagiatowej; informacje uzyskane na podstawie ankiet studenckich (dotyczące trafności i skuteczności przyjętych rozwiązań) wykorzystują dyrektorzy instytutów (w trakcie rozmów z pracownikami) oraz sami pracownicy w celu podniesienia jakości kształcenia i wyeliminowania ewentualnych nieprawidłowości.

Modyfikacje programów kształcenia:

W trosce o utrzymanie/podniesienie poziomu kształcenia w programach studiów prowadzonych we wszystkich Instytutach wprowadzono liczne modyfikacje. Dotyczyły one

wymiaru godzinowego niektórych przedmiotów, wprowadzenia nowych przedmiotów (m.in. przedmiotu w zakresie wsparcia studentów w uczeniu się, przedmiotu prowadzonego w języku angielskim); podziału przedmiotów w poszczególnych blokach, nowych specjalności.

Odpowiadając na zapotrzebowanie rynku pracy i oczekiwania potencjalnych kandydatów i słuchaczy:

- zwiększono ofertę studiów podyplomowych – wprowadzono nowe studia lub uruchomiono kolejną rekrutację na studia;
- przekształcono kierunek *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* (II°) na profil praktyczny.

Analiza kart przedmiotów:

W roku akademickim 2016/17 karty przedmiotów sukcesywnie i skutecznie udoskonalano, przeprowadzono aktualizację literatury przedmiotu, wprowadzając najnowsze pozycje bibliograficzne.

Na wszystkie parametry kart przedmiotów WKJK zwracała baczną uwagę, opiniując nowy kierunek studiów czy wprowadzane studia podyplomowe.

Karty przedmiotów (zwłaszcza z kierunku historia) analizie poddali również członkowie UKJK wizytujący Wydział.

Najwięcej wątpliwości budziły ponownie karty przedmiotów z modułu ogólnouczeniowego, przygotowywane poza Wydziałem Humanistycznym, na które ani dyrektorzy instytutów odpowiedzialni z proces kształcenia, ani kierunkowe zespoły ds. programów kształcenia, ani członkowie WKJK nie mają żadnego wpływu.

Analiza zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów i zgodność postępowania z procedurą Proces dyplomowania:

Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z kierunkami studiów, proces dyplomowania odbywa się zgodnie z procedurą i regulaminem; wszystkie prace dyplomowe poddawane są procedurze antyplagiatowej.

Tematy prac dyplomowych analizują KZPK i zatwierdzają rady poszczególnych Instytutów.

W IH recenzje prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) są przedstawiane do wglądu zainteresowanym studentom przed egzaminem dyplomowym.

Zakres współpracy z interesariuszami zewnętrznymi:

Kierunkowe zespoły ds. programów kształcenia aktywnie współpracują z interesariuszami zewnętrznymi przy modyfikacji kierunków studiów oraz przy tworzeniu specjalności i studiów podyplomowych.

Monitorowanie realizacji konsultacji dydaktycznych oraz dyżurów:

Monitorowanie realizacji konsultacji oraz dyżurów pracowników odbywa się w poszczególnych instytutach, nadzorowane jest – z oczywistych względów – przez dyrektorów.

Wymiar oraz częstotliwość dyżurów pracowników zwiększa się zwykle pod koniec semestru i w czasie sesji egzaminacyjnych. Bardzo często pracownicy ustalają terminy i godziny dyżurów w porozumieniu ze studentami, uwzględniając np. możliwość dojazdu, indywidualne prośby i sugestie wynikające z sytuacji życiowej studentów. Coraz częściej studenci kontaktują się z prowadzącymi zajęcia drogą mailową.

Zaplanowane i przeprowadzone hospitacje:

W roku akademickim 2016/17 zakończył się – zgodnie z procedurą uczelnianą WSZJK-U/13 – kolejny dwuletni proces hospitacji zajęć. Jak wynika z informacji dostarczonych przez poszczególne Instytuty, hospitacje odbywały się (w większości wypadków) zgodnie z przyjętym harmonogramem (zaakceptowanym przez dziekana).

Analiza wyników ankietyzacji studentów:

W dalszym ciągu wyniki ankiet wydają się czasami mało miarodajne. Z ich wynikami zapoznali się dyrektorzy instytutów, którzy przekazali pracownikom dotyczące ich dane.

Ocena pracowników, wynikająca z wypełnionych ankiet, jest pozytywna. Wiele osób uzyskało bardzo wysoką średnią ocen.

Nadal konieczne wydaje się aktywizowanie środowiska studenckiego do większego zaangażowania się w proces ankietyzacji.

Analiza udziału studentów w systemie jakości kształcenia (udział w komisjach, radach, zespołach):

Przedstawiciele studentów i doktorantów brali aktywny udział w pracach kierunkowych zespołów ds. programów kształcenia oraz w posiedzeniach WKJK; opiniowali programy studiów, uczestniczyli w przygotowywaniu przewidzianych programem zajęć terenowych; zgłaszali własne sugestie modyfikowania programu kształcenia.

W IDI studenci II° dokonali szczegółowej, pisemnej analizy i oceny programu kształcenia, co zostało wykorzystane przy tworzeniu planu i programu studiów o profilu praktycznym.

Współpraca z Uniwersyteckim Centrum Wsparcia i Rehabilitacji i Akademickim Biurem Karier:

Na Wydziale Humanistycznym studiują osoby z różnymi postaciami niepełnosprawności. Wszystkie mogą liczyć na pomoc pracowników poszczególnych Instytutów. Są informowane o działającym przy uniwersytecie Uniwersyteckim Centrum Wsparcia i Rehabilitacji.

Pracownicy Wydziału biorą udział w kursach i szkoleniach dotyczących współpracy z osobami niepełnosprawnymi.

Na stronie internetowej Wydziału oraz na stronach Instytutów znajdują się linki do UCWiR oraz ABK.

Upowszechnianie informacji nt. jakości kształcenia:

Na stronie internetowej Wydziału (www.ujk.edu.pl/whum) w zakładce *jakość kształcenia*, można m.in. znaleźć informacje dotyczące składu i zadań WKJK, harmonogramu działań WKJK, harmonogramu ocen wewnętrznych na wydziale, a także procedurę antyplagiatową oraz regulamin dyplomowania. Są tu również linki do księgi procedur oraz do zakładki *jakość kształcenia* na stronie UJK.

Na swoich stronach internetowych poszczególne Instytuty również umieszczają wiele informacji potrzebnych studentom – są to m.in.: rozkłady zajęć, terminy konsultacji, aktualności, potrzebne druki itp., opis efektów kształcenia i sylwetki absolwentów; regulamin dyplomowania oraz procedurę antyplagiatową; linki do UCWiR oraz AKB. Z

informacjami tymi zapoznawani są też studenci pierwszych lat na spotkaniach organizacyjnych przed rozpoczęciem roku akademickiego.

Nadal (dwa razy w miesiącu) dyżuruje przewodnicząca WKJK.

Inne – dobre praktyki:

- spotkania z absolwentami WH w ramach Dni Jakości Kształcenia, a także poza nimi;
- konferencje dla studentów i doktorantów;
- Dni Filmu Niemieckiego realizowane wspólnie z Konsulatem Niemiec;
- promocje kierunków prowadzonych na WH (przeprowadzane w szkołach województwa i poza nim przez pracowników oraz studentów);
- magazyn studencki *Presik*;
- Radio *Fraszka*

Plan działań naprawczych z harmonogramem ich wdrażania

Działania naprawcze w roku 2017/2018

<i>Działanie</i>	<i>Planowany termin realizacji</i>	<i>Oczekiwane efekty</i>
Analiza raportu dotyczącego losów zawodowych absolwentów	III 2018	ewentualna modyfikacja programów studiów – podniesienie jakości kształcenia
Analiza kart przedmiotów (zgodność z wytycznymi dotyczącymi ZSK i PRK)	X-XI 2017	zgodność dokumentacji z rozporządzeniami

Działania naprawcze w roku 2016/2017:

<i>Działanie</i>	<i>Faktyczny termin realizacji (planowany termin realizacji)</i>	<i>Uzyskane efekty (powód niewdrożenia)</i>
Zachęcanie/motywowanie studentów/doktorantów do brania udziału w badaniach ankietowych	I-II, VI 2017	zrealizowano
Analiza raportu dotyczącego losów zawodowych absolwentów	---	nie zrealizowano
Analiza programów kształcenia i planów studiów - ewentualna modyfikacja	V-IX 2017	zrealizowano

Sprawozdanie sporządziła

5.09.2017

Alicja Gałczyńska

(Przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia)

Sprawozdanie zatwierdzono na Radzie Wydziału	DZIEKAN Wydziału Humanistycznego (data, podpis Dziekana)
Sprawozdanie przyjął/przyjęła	dr hab. Barbara Detka prof. UJK Przewodnicząca Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (data, podpis Przewodniczącego Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia)